

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Kursplan

Fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap
Institutionen för kulturvetenskaper

1AE100 Arkeologi I, 30 högskolepoäng
Archaeology I, 30 credits

Huvudområde

Arkeologi

Ämnesgrupp

Arkeologi

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

GIN

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för kulturvetenskaper 2010-05-27

Senast reviderad 2010-05-21. Revidering av kurslitteratur.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2010

Förkunskaper

Grundläggande behörighet.

Förväntade studieresultat

Delkurs 1 Introduktion till arkeologi, 5 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- uttrycka och formulera en grundläggande kunskap om arkeologins historia, dess metoder och grundläggande teoretiska begrepp och inriktningar
- göra elementära bedömningar av arkeologins metoder, deras tillförlitlighet, förstå hur de används och uttrycka en förståelse för den källkritik som är förknippade med dessa.

Delkurs 2 Nordens arkeologi I Stenålder, 7 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- redogöra för de grundläggande dragen kring kultur och samhälle under stenåldern i Norden
- datera arkeologiska föremål från stenåldern, placera dem i rätt kulturell kontext och förklara hur dessa föremål tillverkats och använts
- kommunicera resultat, data och möjliga tolkningar av enskilda kulturhistoriska förlopp under stenåldern i Norden i samband med seminarieövningar och tentamen.

Delkurs 3 Nordens arkeologi II, Bronsålder, 7 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- redogöra för de grundläggande dragen kring kultur och samhälle under bronsåldern i Norden
- datera arkeologiska föremål från bronsåldern, placera dem i rätt kulturell kontext och förklara hur dessa föremål tillverkats och använts
- kommunicera resultat, data och möjliga tolkningar av enskilda kulturhistoriska förlopp under bronsåldern i Norden i samband med seminarieövningar och tentamen.

Delkurs 4 Nordens arkeologi III, Järnåldern, 7 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- redogöra för de grundläggande dragen kring kultur och samhälle under järnåldern i Norden
- datera arkeologiska föremål från järnåldern, placera dem i rätt kulturell kontext och förklara hur dessa föremål tillverkats och använts
- kommunicera resultat, data och möjliga tolkningar av enskilda kulturhistoriska förlopp under järnåldern i Norden i samband med seminarieövningar och tentamen.

Delkurs 5 Arkeologi och samhälle, 4 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- redogöra för arkeologins samtida grundläggande verksamhetsområden ur ett historiskt och samtida perspektiv
- kritiskt granska, värdera och analysera de skilda tankar som kommer till uttryck i kursens litteratur rörande arkeologins samtida roll i samhället
- formulera och kommunicera egna tankar om arkeologins roll i samtiden.

Innehåll

Kursen innehåller 5 delkurser.

Delkurs 1 Introduktion till arkeologi 5 högskolepoäng

Delkursen introducerar det arkeologiska ämnet och vad det innebär att studera arkeologi. Den ger även en orientering och insikter kring arkeologins historia från 1600 fram till år 2000 AD. Centrala forskare, metoder och teoretiska begrepp presenteras och diskuteras.

Delkurs 2 Nordens arkeologi I, Stenålder 7 högskolepoäng

Delkursen behandlar kultur och samhälle under stenåldern i Norden. Tyngdpunkten ligger på Sverige men Danmark, Finland och Norge berörs översiktligt. Arkeologins långa tidsperspektiv betonas där samhällsliga förändringar är centrala. Nyare och aktuell forskning presenteras och diskuteras

Delkurs 3 Nordens arkeologi II, Bronsålder 7 högskolepoäng

Delkursen behandlar kultur och samhälle under bronsåldern i Norden. Tyngdpunkten ligger på Sverige men Danmark, Finland och Norge berörs översiktligt. Arkeologins långa tidsperspektiv betonas där samhällsliga förändringar är centrala. Nyare och aktuell forskning presenteras och diskuteras.

Delkurs 4 Nordens arkeologi III, Järnåldern 7 högskolepoäng

Delkursen behandlar kultur och samhälle under bronsåldern i Norden. Tyngdpunkten ligger på Sverige men Danmark, Finland och Norge berörs översiktligt. Arkeologins långa tidsperspektiv betonas där samhällsliga förändringar är centrala. Nyare och aktuell forskning presenteras och diskuteras.

Delkurs 5 Arkeologi och samhälle 4 högskolepoäng

Delkursen introducerar studenten till arkeologins roll och funktion i samtiden. Detta sker dels genom att anlägga ett historiskt perspektiv på denna relation och dels genom att studera och diskutera frågan hur arkeologer presenterar sig och sin vetenskap för lekt och lärd.

Undervisningsformer

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier och exkursioner. Exkursionerna och seminarierna är obligatoriska. Viss undervisning kan ske på distans. Viss undervisning kan ske på engelska.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd på kursen ska de förväntade studieresultaten vara uppfyllda. Krav för betyg VG anges i studiehandledningen.

Examinationen sker huvudsakligen i form av salstentor och hemtentor men även muntliga tentor och inlämningsuppgifter kan förekomma.

Omtentamen erbjuds inom sex veckor (inom ramen för ordinarie terminstid) och antal tentamenstillfällen är begränsade till fem (Högskoleförordningen 6 kap 21 §).

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursutvärdering som sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Gemensamt för alla delkurser

Burenhult, Göran (1999/2000). *Arkeologi i Norden*. Band 1-2. Stockholm: Natur och Kultur. 495 + 540 s.

Renfrew, Colin & Bahn, Paul. (2008). *Archaeology: theory, methods and practice*. 5th ed. London: Thames and Hudson. 640 s. (äldre upplagor accepteras)

Litteraturförteckning Delkurs 1 - Introduktion till arkeologi 5 hp

Nilsson, Björn och Elisabeth Rudebeck (2010) "Arkeologiska världar." I: Nilsson & Rudebeck (red) *Arkeologiska och förhistoriska världar. Fält, erfarenheter och stenåldersplatser i sydvästra Skåne*. s. 11-82. Malmö: Malmö museer

Litteraturförteckning Delkurs 2 - Nordens arkeologi I, Stenålder 7 hp

Larsson, Mats & Olsson, Eva (red). (1997). *Regionalt och interregionalt. Stenåldersundersökningar i Syd och Mellansverige*. Riksantikvarieämbetet. Arkeologiska undersökningar skrifter och No 23. 300 s.

Wyzormirska, Bozena (1999). *Bildkompendium, stenåldern*. Lund: Arkeologiska Institutionen. 55 s.

Litteraturförteckning Delkurs 3 - Nordens arkeologi II, Bronsålder 7 hp

Goldhahn, Joakim (red) (2005). *Mellan sten och järn*. Band 1-2. Gotarc Serie C. Skrifter 59. Göteborg: Göteborgs universitet. Utvalda delar. 120 s.

Wyzormirska, Bozena (1999). *Bildkompendium, stenåldern*. Lund: Arkeologiska Institutionen, 55 s.

Litteraturförteckning Delkurs 4 - Nordens arkeologi III, Järnåldern 7 hp

Andersson, K & F. Herschend (1997) *Germanerna och Rom*. 140 s.

Petré, Rolf & Räf, Erika (1998). *Bildkompendium, järnåldern*. Lund: Arkeologiska Institutionen, 55 s.

Wells, Peter S. (2008) *Från barbarer till änglar: de mörka århundradena i nytt ljus*. Stockholm: Dialogos. 200 s.

Litteraturförteckning Delkurs 5 - Arkeologi och samhälle 4 hp

Holtorf, Cornelius (2007). *Archaeology is a brand! The meaning of archaeology in contemporary popular culture*. Oxford: Archaeopress. 180 s.

Kristiansen, Kristian (2004). Är kulturarvet en mänsklig rättighet? *ALBA.NU* Nr 4, 2004. 14 s. Finns på: www.alba.nu/Alba4_04/kristiansen.html

Kristiansen, Kristian (1993). 'The past and its great might'; an essay on the use of the past. *Journal of European Archaeology* 1 (1), s. 3-32.

Nordenborg Myhre, Lise (2001). Arkeologi og Nazism. I: Raudvere, Catharina., Andréén, Anders & Jennbert, Kristina (red.) *Myter om det nordiska*. Lund: Nordic Academic Press. s. 59-87.

Raudvere, Catharina (2001). Mellan romantik och politik. I: Raudvere, Catharina., Andréén, Anders & Jennbert, Kristina (red.) *Myter om det nordiska*. Lund: Nordic Academic Press. s. 11-22.

Svanberg, Fredrik & Wahlgen, Katty. 2007. *Publik arkeologi*. Lund: Nordic Academic Press. 150 s.